

3. Poglavlje

Opće smjernice za aktivnosti učenja

Ovo poglavlje opisuje neke od općih smjernica koje su pomogle roditeljima kada su svoju djecu učili novim vještinama. Pokušajte se koristiti ovim smjernicama kao dopunom uz posebne upute za svaku aktivnost u poglavljima 5 do 8, 10 i 11.

Vi ste stručnjak za svoje dijete

Nitko ne poznaje vaše dijete i njegove sposobnosti tako dobro kao vi. Slušajte svoje osjećaje i iskustva da biste procijenili kako vaše dijete napreduje, čak i ako su različiti od onoga što vam govore liječnik, socijalni radnik, učitelj, defektolog ili ova knjiga. Mnogo možete naučiti od ljudi koji imaju iskustva s djecom s oštećenjima vida, ali svako je dijete različito. Vi ste stručnjak za svoje dijete.

Neka vaše dijete vodi

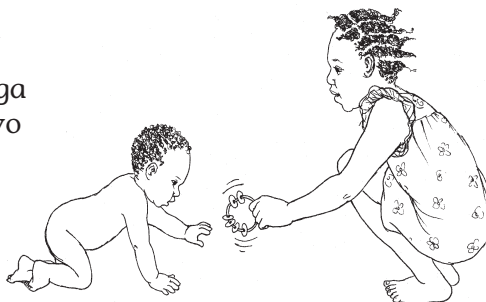
Igra je važan način na koji djeca uče o svijetu. Dijete je najzainteresiranije za igru kada radi nešto što mu se sviđa. Prema tome, ako vaše dijete pokazuje zanimanje za neki predmet, osobu ili aktivnost, iskoristite njegovu igru kako biste mu pomogli da nauči nove vještine. Prepuštanje vodstva pomaže vašem djetetu da nauči da su njegovi izbori važni i da ono može utjecati na događaje oko sebe. No, to ne znači da ništa ne treba planirati. Morate razmisliti o vještinama koje vaše dijete treba naučiti (vidi 12. str.) i o vrstama aktivnosti i predmeta koji mu mogu pomoći da ih nauči. Potom možete razmisliti o načinima kako mu pomoći da još više nauči igrajući se.

Prilagodite aktivnosti svojem djetetu

Dijete može naučiti jednu vještinu na mnogo različitih načina. Vi možete prilagoditi aktivnosti u ovoj knjizi tako da odgovaraju Vašem djetetu, obitelji i zajednici u kojoj živite.

Tijekom rada s Vašim djetetom, shvatit ćete kako raditi ono što ga zanima i kako potaknuti njegovo zanimanje za nečim...

... također ćete naučiti što ga uznemiruje ili čini sputanim.

Čini se da se Noah boji sam spustiti. Možda će htjeti pokušati ako ja stojim u blizini i pričam s njim..

Nemam drvene kocke, ali ove su konzerve jednako dobre.

Možete prilagoditi aktivnosti tako da iskoristite materijale koje već imate. Na primjer, ako aktivnost u ovoj knjizi pokazuje dijete s igračkom, vi ne morate napraviti ili kupiti istu tu igračku. Umjesto nje, poslužite se bilo čim što već imate.

Prilagodite aktivnosti tako da se uklapaju u svakodnevne poslove i aktivnosti vaše obitelji.

Knjiga kaže da pomognem Visitu ojačati ruke. Slaganje voća na našoj klupi na tržnici pomoći će i njemu i meni.

Prvo sami probajte aktivnosti

Dok se pripremate poučavati svoje dijete, sami probajte svaku aktivnost, razmišljajući o svakom koraku. To će vam pomoći da smislite najbolji način za poučavanje vašeg djeteta.

Ovaj otac uči kako samostalno jesti bez pomoći vida.

Ovaj otac uči kako jesti kada može vidjeti samo područje sa strane vidnog polja.

Radite iza svoga djeteta

Yaso, smijem li staviti svoje ruke na tvoje da ti pomognem?

Kada pokazujete djetetu kako da izvodi novu aktivnost, kao što je hranjenje ili oblačenje, možda će mu biti lakše razumjeti Vaše pokrete ako ste iza njega. Ponekad je zgodno staviti svoje ruke na njegove. Međutim, obavezno pitajte želi li on to.

Budite dosljedni

Pokušajte svaku vještinu poučavati svaki puta na jednak način, koristeći iste riječi i korake. Morat ćete izvoditi različite vrste aktivnosti jer djeca ne ostaju dugo zainteresirana za jednu stvar. Ali pokušajte ne mijenjati način na koji govorite o svakoj vještini i način na koji je poučavate. Također je dobro započinjati i završavati aktivnosti istim riječima ili radnjama. Tako će dijete znati da se aktivnost mijenja.

Večera je gotova, Pepe.

Pepeov otac izgovara ove riječi svaki puta kada obitelj završi s večerom.

Dajte dovoljno vremena svom djetetu

Djetetu s oštećenjem vida treba više vremena za obavljanje radnji, barem u početku. Ono treba vremena za razmisliti o tome što ste tražili da napravi i kako će to napraviti. Zato budite sigurni da ste mu dali dovoljno vremena za uspješno obavljanje onoga što radi.

Recite svome djetetu kako napreduje

Dijete koje ne vidi dobro, ne može vidjeti koliko je blizu završetku svoga zadatka, zato mu vi to trebate reći. U suprotnom, ono se može obeshrabriti, ne shvaćajući koliko je već napravilo. I obavezno mu kažite kada je nešto dobro napravilo. Svakom djetetu je potrebna pohvala.

Dobro je, Kofi. Imaš još samo jedno dugme za zakopčati.

Čuješ li vodu? Perem pod, Kam San. Postane prljav nakon što svi hodaju po njemu.

Opisujte svom djetetu što se događa oko njega

Dijete koje vidi zna mnogo o tome što se oko njega događa. Ono, na primjer, zna tko se nalazi u prostoriji, tko razgovara, što rade drugi ljudi i odakle dolaze zvukovi. Slijepo se dijete uči koristiti svojim osjetilima kako bi spoznalo mnoge od tih istih stvari. Vi mu možete pomoći da spozna svoju okolinu opisujući mu i pokazujući što se događa.

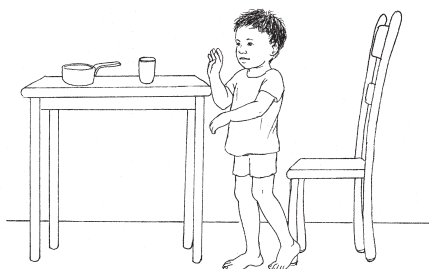
Sjetite se kako djeca uče

Kada dijete učite novu vještinu, ono će je savladavati postupno.

Prvo, ono uči kako će nešto napraviti uz tuđu pomoć.

Zatim se sjeti samostalno iskoristiti naučeno.

Naposljetku primjenjuje vještinu u novim situacijama.

Pokušajte imati na umu sve tri faze dok poučavate dijete. Sjetite se također da sva djeca trebaju puno vježbe prije nego potpuno nauče novu vještinu.

Za mnoge aktivnosti u ovoj knjizi vaše će dijete isprva trebati puno pomoći. No, pomažite mu sve manje i manje kako savladava pojedinu vještinu. Na primjer, kada vaše dijete uči hraniti se:

Isprva možete staviti svoje šake na njegove i pomicati mu ruke.

Kada osjetite da počinje sam nešto raditi, smanjite pritisak na njegove šake. Potom postupno pomičite svoje šake prema njegovim zglobovima i podlakticama...

... i zatim prema laktu.

Ohrabrite dijete da bude samostalno

Prirodno je željeti svom djetetu pomoći kada nešto radi. No, budite oprezni da mu ne biste pomagali toliko da nema prilike samostalno upoznati svijet. Na primjer:

Iskoristite preostali djetetov vid najbolje što možete

Ako vaše dijete vidi barem malo, pokušajte s aktivnostima koje iskorištavaju njegov preostali vid. Sljedeće poglavlje objašnjava kako.

